

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM
ZA REALIZACIJU EKSKURZIJE IX razreda

DESTINACIJA ; BLAGAJ

Konjic, Jablanica, Mostar, Čapljina, Slapovi Kravice, Hutovo Blato,
Stolac

(2 NOĆI, 3 DANA)

1. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI

OPĆI CILJEVI

ODGOJNI CILJEVI

Sticanje vrlina i pozitivnih navika, razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, koji prvenstveno utiče na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju. Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

OBRAZOVNI CILJEVI

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja ekskurzije, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Sticanje znanja i vještina iz višenastavnih oblasti kao što su historija, geografija, književnost, muzika, likovna kultura kao i drugi nastavni predmeti čija je primjena moguća realizacijom ekskurzije, kroz što više posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

POSEBNI, ODNOSNO SPECIFIČNI CILJEVI

Usvajanje dijela nastavnog plana i programa kroz:

- neposredno upoznavanje sa pojavama i odnosima u prirodi i društvenoj sredini
- upoznavanje sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima
- sticanje znanja o kulturnom naslijeđu ovih država, obrazovnim i privrednim dostignućima
- posjeta spomenicima svjetske kulturne baštine
- rekreativno-zdravstveni i socio-psihološki razvoj učenika.

ZADACI EKSKURZIJE

Predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja izvedbenih planova i programa realizacije ekskurzije.

OPĆI ZADACI

- materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- odgojni (svestrani odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

SPECIFIČNI, ODNOSNO POJEDINAČNI ZADACI

- proučavanje objekata i fenomena u prirodi
- razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva
- razvijanje pozitivnog odnosa prema:
  - nacionalnim vrijednostima
  - kulturnim i estetskim vrijednostima
  - sportskim potrebama i navikama
  - pozitivnim socijalnim odnosima
  - shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
  - kulturno-historijskom naslijeđu zemalja koje posjećujemo
- podsticanje ispoljavanja pozitivnih emocionalnih doživljaja
- osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnim ljudskih potreba izvan porodice
- upoznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke, koje se izučavaju u školi

2. SADRŽAJI, METODE I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI CILJEVI OSTVARUJU

- posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno- umjetničkim znamenitostima
- roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koji podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

3. NOSIOCI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

1. Školski odbor

- upoznavanje sa izvedbenim planom i programom ekskurzije
- imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole)
- upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja

2. Direktor škole

- koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti
- predlaganje vođe puta
- prezentiranje izvedbenog plana i programa ekskurzije Školskom odboru radi upoznavanja

- osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir Agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koji će se realizovati)
- obaveza ugovaranja bezbjednosnih aspekata pri realizaciji ekskurzije (obezbjedenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije ekskurzije)
- Zaključivanje Ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem
- organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja
- obaveza informisanja Ministarstva obrazovanja i nauke i mladih KS o početku realizacije ekskurzije

3. Nastavničko vijeće

- usvajanje izvedbenog plana i programa ekskurzije
- donošenje Odluke o ograničavanju učešća učenika u realizaciji ekskurzije, odnosno donošenje Odluke o zabrani učešća u realizaciji ekskurzije učenicima kojima je u tekućoj školskoj godini izrečena odgojno-disciplinska mjera ukor Nastavničkog vijeća koja povlači ocjenu iz vladanja „loše“
- imenovanje vođe puta
- određivanje pratioca iz reda zaposlenika škole (po jednog pratioca zaposlenika škole na najmanje 15 a najviše 20 učenika)
donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji ekskurzije

4. Odjeljsko vijeće

- predlaganje izvedbenog plana i programa realizacije ekskurzije koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljskog vijeća, po nalogu direktora

5. Razrednici završenih razreda

- pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom ekskurzije škole
- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja
- dostavljanje potrebne dokumentacije vođi puta, najkasnije 20 dana prije putovanja
- upoznavanje učenika i roditelja o društveno-prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- obaveza prikupljanja izjava roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno pričinjene štete, koja prouzrokuje učenik (njihovo dijete)

6. Vođa puta

- aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji ekskurzije
- ostvarivanje Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- priprema Izvještaja o realizaciji ekskurzije

7. Roditelji učenika

- pravovremeno upoznavanje sa realizacijom ekskurzije
- davanje saglasnosti za učešće učenika o realizaciji ekskurzije
- osiguravanje sredstava za finansiranje ušesća učenika u realizaciji ekskurzije
- učešće u radu Komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije
- upoznavanje sa etičkim kodeksom ekskurzije na roditeljskim sastancima

8. Učenici

- učešće preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja na ekskurziji na časovima odjeljenske zajednice
- upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstava svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje)
- zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

9. Agencija

- osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- osiguranje usluga turističkog vodiča
- osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- osiguravanje bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- poštivanje svih odredbi Ugovora zaključenog sa školom

4. PLANIRANI OBUHVAT UČENIKA

Cca 60-65 učenika ili oko 85% učenika generacije

5. DUŽINA TRAJANJA

- Vrijeme realizacije: kraj septembra – april/maj 2024.godine (okvirno : **24.04.2024.-26.04.2024.**)

6. OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH USLUGA I DRUGIH USLUGA

- pri realizaciji putovanja koristiće se autobusi koji nisu stariji od 10 godina, tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci), uz uslov da će njima upravljati lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti,

- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti i prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani,
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu,
- u cilju sigurnog boravka učenika Agencija će koristiti samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja.
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se nalaze na spisku učesnika ekskurzije

BLAGAJ

Konjic, Jablanica, Mostar, Čapljina, Slapovi Kravice, Hutovo Blato,
Stolac

3 dana 2 noćenja sa doručkom, ručkom i večerom

Termin i program putovanja: 24.04.2023.-26.04.2023.

1.dan odredište – KONJIC – JABLANICA – MOSTAR - BLAGAJ

Polazak sa dogovorenog mjesta u jutarnjim satima. Vožnja prema Konjicu uz mogućnost kraćeg zadržavanja. Po dogovoru sa školom mogućnost za **fakultativnu** posjetu TITOVOM BUNKERU, koji je jedna od najstrožije čuvanih tajni Jugoslavije. Sagrađen je u svrhu skloništa 350 Titovih najbližih saradnika u slučaju atomske katastrofe. Nakon čega ćemo nastaviti naš put prema Jablanici, gdje ćemo posjetiti muzej BITKA ZA RANJENIKE NA NERETVI. Nastavak putovanja prema Mostaru. Po dolasku u Mostar slijedi obilazak grada u pratnji vodiča: Koska Mehmed-pašina džamija, Kujundžiluk, Stari most... Slobodno vrijeme. Polazak prema Blagaju. Smještaj grupe u hotel. Večera. Mogućnost za večernju laganu šetnju. Noćenje.

2.dan BLAGAJ – ČAPLIJINA – SLAPOVI KRAVICE - POČITELJ

Doručak. Posjeta Starom gradu Blagaj, Tvđravi hercega Stjepana, te uživanje u pogledu. Nakon čega se spuštamo i posjećujemo Tekiju, jedno od najtajanstvenijih mjesta u BiH, jer je derviško - sufijsko bratstvo najpoznatije po svom asketizmu, kao i po tome što propovjeda jednu od najmističnijih dimenzija islama. Ručak. Nakon čega slijedi polazak prema Kravicama, sedrenih slapova na rijeci Trebižat, u Studencima. Sa širinom od 120 m i visinom od 26 – 28 m, Kravica je jedan od najvećih i najimpresivnijih slapova u Hercegovini. Voda je svojom snagom pada u podnožju vodopada napravila prirodni bazen u kojem je u ljetnim mjesecima moguće kupanje. Do slapa vodi popločana staza. Po dolasku do vodopada slobodno vrijeme za uživanje u prirodi ili osvježanje u restoranu uz same slapove. U povratku slijedi posjeta Čapljini i simbolu grada – Mogorjelo, koje glasi za jedno od najljepših zdanja kasne antičke arhitekture, te Počitelju. Povratak u hotel. Večera. Noćenje.

3.dan BLAGAJ - HUTOVO BLATO – STOLAC - odredište

Doručak. Odjava iz hotela. Polazak prema parku prirode HUTOVO BLATO, koje je od davnina poznato kao stanište bogate flore i faune s posebnim akcentom na podvodni svijet i mnoštvo vrsta ptica koje tokom sezonskih selidbi borave u Hutovom blatu. Preciznije, Hutovo blato je zimovalište velikom broju vrsta pticite je jedan od najvećih prostra te vrste u Europi. Nakon čega slijedi plovidba u trajanju 1h. Ručak (lunch paket). U nastavku dana posjeta Stocu i njegovim znamenitostima: Sultan Selimove džemije, tvrđava Vidoški, Inat ćuprija.. Pitomi stolački kraj jedno je od arheološki najzanimljivijih područja BIH. Posjeta nekropoli stećaka u Radimlji. Polazak prema Sarajevu. Dolazak u Sarajevo u večernjim satima. Kraj programa.

8. ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

- Obaveza škole je da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te bezbjednosti, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije ekskurzije,
- škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum,
- realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciju ekskurzije kao što su:
  - a) pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom realizacije ekskurzije (predviđena Godišnjim programom rada),
  - b) pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji ekskurzije,
  - c) plansko upoznavanje učenika i roditelja sa Etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima,
  - d) upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstava i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje,
  - e) preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika ekskurzije na neprikladna mjesta.

9. PLANIRANA CIJENA USLUGA, ODNOSNO FINANSIJSKI OKVIR

- Okvirna cijena ekskurzije do 360 KM
- U cijenu ekskurzije je uključeno:
  - Prevoz luksuznim turističkim autobusom
  - Hotel sa minimalno tri zvjezdice (za učenike sobe trokrevetne i četverokrevetne, za vođe puta dvokrevetne i jednokrevetne)
  - Usluga na bazi **puni pansion (doručkom i večerom + ručak (lunch paket))**
  - Vodič- pratilac grupe
  - PZO

Obaveza agencije da dostavi garanciju za povrat novca ukoliko dođe do otkaza ekskurzije.

Obaveza agencije da se pridržava svih epidemioloških preporuka .

TEHNIČKA ORGANIZACIJA

Tehnička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije a naročito:

- donošenje Odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavama
- formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti podršku pri realizaciji ekskurzije
- usaglašavanje Izvedbenih planova i programa sa cijenama Agencije
- program putovanja, te opće uslove putovanja

- konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
- prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu usluga turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti ciljeve ekskurzije učenika
- prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, razne potvrde i druga dokumentacija neophodna za realizaciju turističkog aranžmana)

10. NAČIN FINANSIRANJA PO KATEGORIJAMA UČENIKA

- Roditelj obezbjeđuje sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijeva sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika

11. SADRŽAJ ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

- Realizuju se na osnovu Izvedbenih planova i programa i prate sve vidove učenikovog ispoljavanja te predstavljaju solidnu osnovu i podstreke za ostvarivanje svih ciljeva iz člana 8. Pravilnika i ostalih ciljeva sa područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog i uopće humanističkog odgoja.

BIOLOGIJA:

- Tokom boravka u različitim gradovima učenike upoznati sa klimom, florom i faunom tih gradova.

HISTORIJA I GEOGRAFIJA:

- Prilikom obilaska destinacija koje su predviđene ekskurzijom, učenici će se upoznati sa kulturno-historijskim znamenitostima, kao i geografskim položajem navedenih destinacija.

LIKOVNA I TEHNIČKA KULTURA:

- Prilikom obilaska destinacija koje su predviđene ekskurzijom, i upoznavanja sa kulturno-historijskim znamenitostima, kao i geografskim položajem navedenih destinacija, učenici će zajedno sa nastavnikom likovne i tehničke kulture, upoznati gradnju značajnih građevina navedenih destinacija

12. OPRAVDANOST ZA REALIZACIJU EKSKURZIJE

- Smatramo da se definirani ciljevi i sadržaji ekskurzije mogu kvalitetno realizovati na ovoj destinaciji.
- Ukupni troškovi realizacije planirane ekskurzije su finansijski i kvalitativno prihvatljiviji.
- Nakon provedene ankete, roditelji i učenici su se opredijelili za navedenu destinaciju.

Aktiv 9. razreda

Direktor škole

Sedin Kamenjaš